

# Chủ đề 1: TIẾNG HÁT TUỔI THƠ TIẾT 3

- - Lí thuyết âm nhạc: Giới thiệu về quãng.
- - Thường thức âm nhạc: Ca khúc thiếu nhi phổ thơ.
- - Nhạc cụ: Bài tập tiết tấu số 2.

# 1/ Lí thuyết âm nhạc: Giới thiệu về quãng.

a/ **Khái niệm:** Quãng là khoảng cách về cao độ giữa 2 âm thanh vang lên lần lượt hoặc cùng một lúc. Quãng có 2 âm thanh vang lên lần lượt là quãng giai điệu, quãng có 2 âm thanh vang lên cùng lúc là quãng hòa âm.

VÍ DỤ:

QUÃNG HÒA  
ÂM

(1)

QUÃNG GIAI  
ĐIỆU

(2)



## 2. Tính chất và tên gọi của quãng :

### a) Tính chất của quãng:

Mỗi quãng mang một tính chất riêng. Tùy theo số lượng cung hoặc nửa cung chứa trong quãng đó mà xác định tên gọi và tính chất các quãng là trưởng, thứ, đúng, tăng, giảm.

### b) Tên gọi của quãng:

- **Quãng 2 Trưởng:** Có 2 bậc bao gồm 1 cung

- **Quãng 3 Thứ:** Có 3 bậc bao gồm 1,5 cung

- **Quãng 4 Đúng:** Có 4 bậc bao gồm 2,5 cung

- **Quãng 4 Tăng:** Có 4 bậc bao gồm 3 cung

- **Quãng 5 Giảm:** Có 5 bậc bao gồm 3 cung

### c) Ví dụ:

The image shows five musical staves illustrating intervals. The first staff shows a 2 Trưởng interval (two whole notes) and a 3 Thứ interval (two whole notes). The second staff shows a 4 Đúng interval (two whole notes) and a 4 Tăng interval (two whole notes). The third staff shows a 5 Giảm interval (two whole notes). The notes are labeled with their respective interval names and the number of degrees (bậc) they span.

2 Trưởng      3 Thứ

1 Đúng   2 Trưởng      3 Trưởng      4 Đúng

6 Thứ      7 Thứ

5 Đúng   6 Trưởng      7 Trưởng      8 Đúng

4 Tăng      5 Giảm

## II/ THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC :

# CA KHÚC THIẾU NHI PHỔ THƠ

### 1) Khái niệm:

Ca khúc thiếu nhi phổ thơ là những ca khúc được hình thành từ những bài thơ. Các nhạc sĩ đã tìm cảm hứng từ những bài thơ để sáng tác. Phổ nhạc theo thơ là một phương pháp sáng tác bài hát được sử dụng có hiệu quả và khá phổ biến.

Trong dân ca Việt Nam hầu hết các làn điệu được hình thành từ những câu thơ.

Ví dụ: Bài *Lí cây bông* bắt nguồn từ câu thơ:

*Bông xanh, bông trắng, bông vàng  
Bông lê, bông lựu, đố nàng mấy bông*

hoặc:

*Trúc xinh, trúc mọc bờ ao  
Em xinh, em đứng nơi nào cũng xinh*

*Bài Cây trúc xinh – Dân ca Quan họ Bắc Ninh*

## MỘT SỐ BÀI HÁT ĐƯỢC PHỔ TỪ THƠ


- *Hạt gạo làng ta* (Thơ: Trần Đăng Khoa - Nhạc: Trần Việt Bính)
- *Ngày đầu tiên đi học*: (Thơ: Viễn Phương - Nhạc: Nguyễn Ngọc Thiện)
- *Đi học* (Thơ: Minh Chính – Nhạc: Bùi Đình Thảo)
- *Tia nắng hạt mưa* (Thơ: Lê Bính - Nhạc: Khánh Vinh)
- *Cho con* (Thơ: Tuấn Dũng - Nhạc: Phạm Trọng Cầu)
- *Bụi phấn* (Thơ: Lê Văn Lộc - Nhạc: Vũ Hoàng)

## 2) Một vài nhận xét về những ca khúc thiếu nhi phổ thơ :

- Lời ca của bài hát phổ thơ đạt được chất lượng nghệ thuật tốt bởi những hình ảnh và ý tứ cô đọng, súc tích, gợi cảm trên nội dung được thể hiện bằng ngôn ngữ thơ ca.
- Tùy từng bài, tùy tác giả có khi người ta giữ nguyên bài thơ không thay đổi dù chỉ một từ (trường hợp này ít thấy) có khi lời thơ được thay đổi ít nhiều. Cũng có trường hợp nhạc sĩ chỉ phổ theo ý thơ, dựa vào ý thơ để phóng tác lời ca cho phù hợp với cảm hứng, với sự phát triển của giai điệu và cấu trúc bản nhạc.
- Có bài thơ hay nhưng rất khó phổ nhạc hoặc không thể phổ thành bài hát. Có bài thơ không đặc sắc lắm nhưng khi được phổ nhạc lại trở thành bài hát có sức sống và phổ biến rộng rãi. Ở đây, âm nhạc đã chấp cánh cho bài thơ bay xa.

Bài tập tiết tấu được viết ở **nhịp 3/4**

**BÀI TẬP TIẾT TẤU SỐ 2**

**3/4**   
đen      đen      đen      đen      lặng      lặng  
1            2            3            1            2            3

**HỌC SINH TẬP ĐỌC TIẾT TẤU SỐ 2 THEO TIẾNG GỖ ĐỆM**

**3/4**   
       
1            2            3            1            2            3



# DẶN DÒ:

1- Học thuộc lời bài hát “*Cánh diều đỏ thắm*” kết hợp chơi động tác tay, chân (Body percussion)

2- Xem trước nội dung của tiết học sau.